

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر مداخله خانواده محور مبتنی بر ارتباط کلامی بر استرس و مکانیزم های سازگاری (مقابله ای) مادران نوزادان بستری در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری

مراقبت های ویژه نوزادان

استاد راهنما : خانم زهرا دانشور عامری

استاد مشاور : دکتر فریده باستانی

استاد مشاور آمار: دکتر قدرت الله روشنایی

نگارش : طاهره ستاری

تابستان ۱۳۹۴

چکیده

عنوان: بررسی تاثیر مداخله خانواده محور مبتنی بر ارتباط کلامی بر استرس و مکانیزم های سازگاری (مقابله ای) مادران نوزادان بستری در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان

زمینه و هدف پژوهش: بستری شدن نوزاد بیمار یا نارس در بخش های مراقبت ویژه نوزادان دوره استرس آوری برای خانواده می باشد و باعث ایجاد چالش و استرس در سطوح مختلف برای همه اعضای خانواده می شود و افزایش استرس در خانواده می تواند توانایی خانواده را برای انجام نقش های مختلف هریک از اعضاء تحت تاثیر قرار دهد. یکی از وظایف پرستاران شناسایی نیاز های خانواده است تا از این طریق در تطابق آنها با استرس نقش موثری داشته باشند. زیرا که پرستاران به طور مداوم در تعامل با بیمار هستند، بهترین افرادی هستند که می توانند با خانواده نوزاد ارتباط برقرار کرده و نیاز های آنها را تا حد امکان بر آورده سازند. بنابراین یکی از اجزای اصلی پرستاری در بخش های ویژه طراحی مداخلات پرستاری به نحوی است که بتواند به عملکرد خانواده در طول بستری نوزاد در بخش ویژه نوزادان کمک نماید و بتواند نقشی موثر در کاهش استرس مادران نوزادان بستری در بخش ویژه نوزادان و تعدیل مکانیزم های سازگاری داشته باشد. هدف مطالعه حاضر تعیین تاثیر مداخله خانواده محور مبتنی بر ارتباط کلامی بر استرس و مکانیزم های سازگاری (مقابله ای) مادران نوزادان بستری در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان می باشد.

روش پژوهش: این مطالعه یک مطالعه نیمه تجربی با دو گروه آزمون و کنترل بود. محیط پژوهش بخش های مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی همدان بود. جامعه پژوهش کلیه مادران دارای نوزاد بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان با سن بیشتر از ۳۳ هفته بودند. روش نمونه گیری به صورت در دسترس و از بین مادران نوزادان بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان و بر اساس داشتن معیارهای ورود در ۲۴ الی ۴۸ ساعت اول بستری بود. این مطالعه از دی ۱۳۹۳ آغاز و در تیر ۱۳۹۴ به پایان رسید. مداخله بر مبنای مداخله خانواده محور مبتنی بر ارتباط کلامی پرستاران با مادران نوزادان بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان به صورت یک مطالعه با دو گروه کنترل و آزمون انجام شد. این مداخله در گروه آزمون بصورت آموزش و برقراری ارتباط با مادران طی چهار روز متوالی به همراه تحویل بسته آموزشی به مادران انجام گرفت و در گروه کنترل حمایت های معمول بخش صورت گرفت. در هر دو گروه در روز اول پس از اخذ رضایت آگاهانه و تکمیل پرسشنامه دموگرافیک، پرسشنامه های استرس والدی و مکانیزم های سازگاری به صورت پیش آزمون و سپس در روز چهارم پرسشنامه های استرس والدی و مکانیزم های سازگاری تکمیل گردید و نتایج پرسشنامه ها در دو گروه با هم مقایسه شد.

یافته ها: میانگین نمره استرس کسب شده بر اساس پرسشنامه ها در گروه کنترل و آزمون تفاوت معناداری داشت ($P < 0.001$) و در پایان مداخله میانگین نمره استرس گروه آزمون کمتر از گروه کنترل بود.

همچنین میانگین کلیه خرده مقیاس های مکانیزم سازگاری در گروه کنترل و آزمون تفاوت آماری معنا داری داشت ($P < 0.001$) و بیشتر مادران هر دو گروه جهت کاهش استرس از دو روش سازگاری جستجوی حمایت اجتماعی و ارزیابی مجدد مثبت استفاده کردند.

نتیجه گیری: با توجه به این که در این پژوهش بیشتر مادران از روش سازگاری جستجوی حمایت اجتماعی و ارزیابی مجدد مثبت در جهت کاهش استرس خود استفاده نمودند، مداخله خانواده محور مبتنی بر ارتباط کلامی راهبردی موثر برای کاهش استرس مادران نوزادان بستری می باشد.

کلید واژه ها: مادران نوزادان نارس، بخش مراقبت ویژه نوزادان، مداخله خانواده محور، ارتباط کلامی، استرس، مکانیزم سازگاری

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**Effect of Family-based intervention with verbal communication
on the stress and coping mechanisms among mothers of the
neonates admitted to Neonatal Intensive Care Unit**

Under Supervision of:

Mrs : ZAHRA DANESHVAR AMERI

Doctor : FARIDE BASTANI

Doctor : GHODRATOLLAH ROSHANAEE

**A thesis submitted to the Graduate Studies Office In partial fulfillment of the
requirements for the degree of master's in nursing Neonatal Intensive Care**

By: TAHERE SATTARI

June 2015

Abstract

Title: Effect of Family-based intervention with verbal communication on the stress and coping mechanisms among mothers of the neonates admitted to Neonatal Intensive Care Unit

Background and aim: Hospitalization of sick infant or premature ones in neonatal intensive care unit is a prior full of stress for all members of family. So it loads to more stress and challenges at different levels for family. Increasing tension among family can influence the ability of all family members to perform their different rolls. Then one of most important duty for nurses is knowing needs of a family in order to have better effect on their accommodation with stress. Because the nurses constantly are in relation with patients, they are the best choice who can communicate with infants and their family and can fulfill their needs as much as possible. So one of the most important elements of nursing in special part of meddeling nurses is this: A nurse should be able to help the family actions during hosoiatization of infants and also help, have better effect on parents to decrease their stress or tension and adjust their mechanism of compatibility.

The aim of this research recent study is assignining the effection of Family-based intervention with verbal communication on the stress and coping mechanisms among mothers of the neonates admitted to Neonatal Intensive Care Unit.

Methods: This study was a quasi-experimental design with two groups, control and intervention group in which 100 mothers with infants who were hospitalized in NICU¹ level 2 of two hospitals affiliated with University of HAMEDAN from December 2014 to June 2015. Infant characteristics were as follows: gestational age more than 33 weeks, absence of any congenital abnormality. Mother characteristics were as follows: age over 18 years, read and write literacy, do not use sedation, the absence of a stressful event at the time of intervention, not a member of the health team, lack of drug addiction. The way of Sampling was available and among mentioned infants mothers in NICU and based on having stand time of first 24 to 48 hours of entry. The intervention group was trained and relationed during 4 constant days in which training packages were delivered, while in control group only normal supports were done. On first day after getting informed Satisfaction forms , demographic , stress and coping questioners were completed by mothers in both groups as pretest and then on forth day , stress and coping questioners were completed by all of members in both groups. Then the stress and coping scores were compared in both groups.

Results : The average of getting score based on questioners in two groups of control and test had a meaningful difference. At the end of meddeling between this two groups , the stress score of testing group was less than control group ($P < 0.001$) also the average of small standards of coping had statistically significant difference between control and experimental groups ($P < 0.001$). Most mothers in both groups used two ways "seeking social support" and "positive reappraise mechanism" in coping to decrease the stress.

Conclusion: Considering mothers using seeking social support and positive reappraise mechanism in coping, Family-based intervention was effective way to this two mothers' stress.

Key Words: Family-based intervention, Neonatal Intensive Care Unit, stress, coping, verbal communication

---

¹ - Neonatal Intensive Care Unit